

Narodili jsme se do báječného převratného století.

Nevím zdali si to všichni uvědomujeme, do jakého to převratného století jsme se vlastně narodili. Věřím, že se o tomto století bude jednou psát v učebnicích, stejně, jako se dnes píše například o Století páry, jen nevím, jak mu budou generace po nás říkat,...možná Internetové století. Za svých 40 let života jsem zažila mnohem víc vynálezů, které mám zcela převrátily životy, než moji rodiče za osmdesát, což je, logicky vzato, jednou tolik. Jsem upřímně ráda, že jsem tolik převratných věcí zažila na počátku jejich vzniku a tudíž je nikdy nebudu považovat za samozřejmé, za to, že tu byly odjakživa.

V předškolním věku a pak i po dobu školní docházky, žila jsem s rodiči na vesnici a telefon nepatřil k běžné výbavě naší domácnosti. Telefonovat jsme chodili k sousedům, kde byl v chodbě, na okně do kuchyně, mezi přerostlými pelargoniemi paní Marie, umístěn šedý, bakelitový, veřejný telefon, jeden pro celou obec a chodilo se tam telefonovat jen v těch opravdu nejnutnějších případech. Neumím si představit, že bych tam šla jako dítě, zaklepala a řekla, že si chci zavolat kamarádce do sousední vesnice, to by mě v té době ani nenapadlo. Někdy v mé osmé třídě bylo vynalezeno první cédéčko. To byl první pokrokový vynález, který jsem zažila. Vzpomínám si, že nejprve se o tom mluvilo, jako o úplném zázraku. Do té doby se jako hudební nosiče používaly černé vinylové desky, velice křehké a snadno náchylné k znehodnocení hudební nahrávky. Pak přišly do prodejen kazety, ty byly o něco trvanlivější, ale když se jejich páska namotala do přehrávače měli jste mnohdy nejen po nahrávce, ale i po přehrávači, jako takovém. Ještě nežli jsem cédéčko na vlastní oči viděla, slyšela jsem o něm úplné báchorky a říkala jsem si, že to není ani možné, mluvilo se o tom, jako o věci kterou nelze jen tak zničit, můžete si ho popsat, polepit a funguje stále stejně. Poprvé jsem CD uviděla u řidiče našeho autobusu, kterým jsem jezdila do školy. Ten si tu, jako jeden z prvních, koupil do svého vozidla, CD přehrávač. Po ukončení školní docházky, měla jsem snahu psát své první povídky a tak mi jednou bratranec, se svolením mých rodičů přivezl těžkopádný psací stroj Consul, na kterém jsem se za strašlivého rámusu učila psát deseti prsty. Jak jsem postupně zjistila, nebylo to vůbec lehké a oprava každé chyby mě stála nové a nové přepisování celé stránky, které se nakonec hromadily všude kolem a docházelo ke zmatkům a jejich přehazování. Pár let jsem se takhle s tvrdohlavým Consulem mordovala, ještě když jsem se přihlásila na FAMU obor scenáristika, k talentovým zkouškám jsem posílala povídky naklepané na tomto psacím stroji. Do Prahy na kolej, po přijetí do školy jsem se stěhovala s minimem věcí, psací stroj k těm věcem nepatřil, byl příliš těžký. Naštěstí jsme měli přímo v prostorách naší katedry starý, černý, letitý psací stroj, těžší a hlučnější než ten můj doma. U něho jsem pak sedávala dlouho do večera, abych napsala své etudy na

další den. Někdy jsem školu opouštěla až o půlnoci a vracela se osvětlenou zářící Prahou zpět na kolej. Někdy ve třetím ročníku, roku 1998, nám na katedru koupili první počítač s tiskárnou. To bylo něco, už se nemusely pořád dokola přepisovat celé stránky kvůli stupidní chybě, která vznikla někde uprostřed. Nový počítač ve škole začal být ale stále v obležení studentů, psací stroj měl doma kde kdo, ale počítač, každý využíval ten školní a tak se stálo ve frontě dlouhé hodiny a docházelo k hádkám a tlačenicím. Už se na něm nedalo vysedávat dlouho do noci. Poprvé jsem snila o tom, mít takový počítač jen pro sebe, ale dvacet tisíc byly v té době ohromné peníze, na to, aby mi je rodiče jen tak dali na jeho koupi. Na konci třetího ročníku si pár studentů ČVUT otevřelo na koleji počítačový obchod. S jedním z těch kluků, co v obchodě pracovali, jsem se sblížila a on mi, po dobu našeho chození, z různých secondhandových dílů, za pár babek, postavil můj vlastní počítač, zabíral celý velký stůl v mém pokoji, ale byl lepší než psací stroj. I když měl spoustu nedokonalostí, jedním z nich byly diskety, přenosové jednotky, na které jsem si často uložila soubor s tím, že si ho ve škole vytisknu, ale po vložení diskety do počítače, jsem zjistila, že se stala nějaká chyba a soubor nejde otevřít, nepotěšilo to speciálně u věcí, které se musely odevzdávat ten samý den. Stálo to dlouhé hodiny přesvědčování pedagoga, že jsem práci skutečně napsala a měla v úmyslu ji i odevzdat a neflákala se místo toho jen někde v hospodě. Ve třetím ročníku přišla také spolužačka Jiřina s prvním mobilním telefonem, ukazovala nám ho ve studentském klubu, byl velký, masivní a těžký jako cihla...všichni jsem z něho byli u vytržení. Nechával se mezi námi kolovat, telefon, který fungoval bez pevného připojení k přístroji, jen tak sám o sobě. Neměl foťák a nedal se ani připojit na internet, to v té době ani zdání, byl to prostě jen telefon. A pak už to šlo ráz naráz, další převratnou generací byl mobil s fotoaparátem a co bylo podstatné, elektronika se začala zlevňovat, začala být dostupná pro všechny, nejen pro majetnější, jako před tím. Takže už jsem si mohla v roce 2003 nebo 4 pořídit, za almužnu postgraduála postupně laptop i mobil, samozřejmě levnější verze jen se základním vybavením. Pomalu jsem přestávala stíhat sledovat všechny ty změny. Už to nebyl jeden převratný objev za rok, ale pomalu jeden za měsíc a dnes už ani zdaleka nemám přehled o tom, co technologie všechno umí. Jen občas mě něco upřímně zaskočí, jako tuhle v práci, když kolega přistrčil k rádiu svůj iPhone 6 a ten mu vyhledal, kdo, že to v rádiu zrovna zpívá, co je to za písničku, kdy vznikla a tak podobně. Uvědomila jsem si, jak daleko jsme asi od toho, vytvořit prvního umělého člověka s daleko vyšším IQ než jsme mi sami a to jsme teprve před třiceti lety používali obecní telefon, jeden na deset lidí. Díky internetu mohu dnes posílat své rukopisy pražskému nakladateli až z Londýna, přes Skype mohu denně vidět své blízké přes půlku světa. Díky internetu si někdo stáhl fotku mého kamaráda z facebooku a dal ji natisknout, jakožto fotku autora, na zadní stranu knihy s proti rasovým obsahem...k zakoupení na Amazonu.com. Jsem upřímně ráda, že už mám za sebou školní docházku, živě si umím představit samu sebe, jako potencionální oběť ciberšikany.